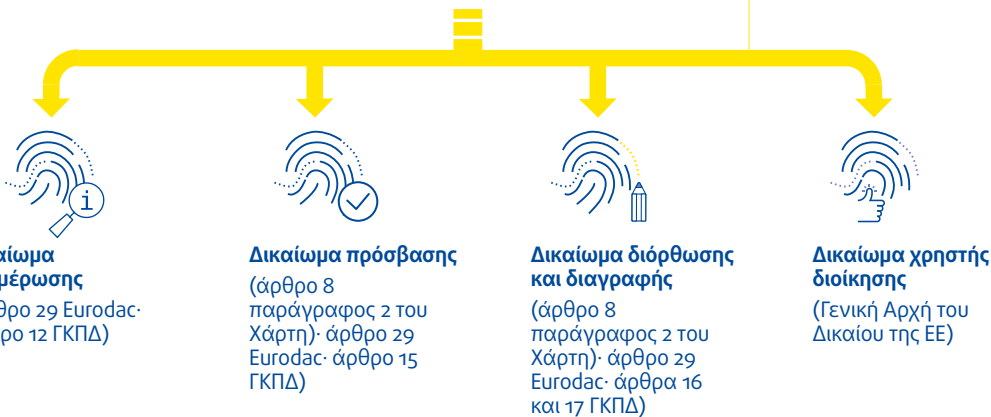

Δικαίωμα ενημέρωσης — Οδηγός για τις αρχές κατά τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων για το Eurodac

Οι αιτούντες άσυλο και οι μετανάστες που συλλαμβάνονται στα εξωτερικά σύνορα είναι υποχρεωμένοι να δίνουν τα δακτυλικά τους αποτυπώματα. Κατά τη λήψη των δακτυλικών τους αποτυπωμάτων, τα άτομα αυτά έχουν το δικαίωμα να γνωρίζουν ποιος επεξεργάζεται τα προσωπικά τους δεδομένα και γιατί. Έχουν το δικαίωμα να γνωρίζουν ποια δεδομένα τους αποθηκεύονται και για πόσο διάστημα. Πρέπει να γνωρίζουν πώς μπορούν να έχουν πρόσβαση, να διορθώνουν και να διαγράφουν τα δεδομένα τους σε περίπτωση λάθους και με ποιον να επικοινωνούν για τους σκοπούς αυτούς.

Στην πράξη, οι μεν αρμόδιοι υπάλληλοι δυσκολεύονται να δίνουν πληροφορίες για όλες τις πτυχές της επεξεργασίας δεδομένων τη στιγμή της λήψης των δακτυλικών αποτυπωμάτων. Κι από την άλλη, οι άνθρωποι συχνά αγνοούν για ποιο λόγο δίνουν τα δακτυλικά τους αποτυπώματα και τι συμβαίνει σε αυτά.

Εφαρμοστέο δίκαιο της ΕΕ για το δικαίωμα στην ενημέρωση κατά την επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων για το Eurodac

Το παρόν φυλλάδιο βοηθά τους αρμόδιους υπαλλήλους και τις αρχές να ενημερώνουν με εύκολο και απλό τρόπο τους αιτούντες άσυλο και τους μετανάστες σχετικά με την επεξεργασία των δακτυλικών τους αποτυπωμάτων στο Eurodac.

Τι είναι το Eurodac;

Eurodac σημαίνει **ευρωπαϊκό σύστημα για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων των αιτούντων άσυλο** – το σύστημα αυτό αποθηκεύει, επεξεργάζεται και συγκρίνει τα δακτυλικά αποτυπώματα των αιτούντων άσυλο και των μεταναστών που συλλαμβάνονται στα εξωτερικά σύνορα.

Συμβάλλει στον εντοπισμό του κράτους μέλους της ΕΕ που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου. Στο μέλλον, εκτός από τα δακτυλικά αποτυπώματα, θα αποθηκεύει το όνομα, την εικόνα του προσώπου και άλλα προσωπικά δεδομένα.

Από το έργο του FRA με τους αιτούντες άσυλο διαπιστώθηκε ότι η πληροφόρηση είναι πιο αποτελεσματική όταν:

- παρέχεται με δύο τρόπους, γραπτά και προφορικά·
- ένας διερμηνέας είναι παρών ή άμεσα διαθέσιμος για ερωτήσεις·
- παρέχεται αντίγραφο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται. Αυτό βοηθά στην άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης και του δικαιώματος διαγραφής και διόρθωσης των δεδομένων.

Πώς πρέπει να παρέχονται οι πληροφορίες;

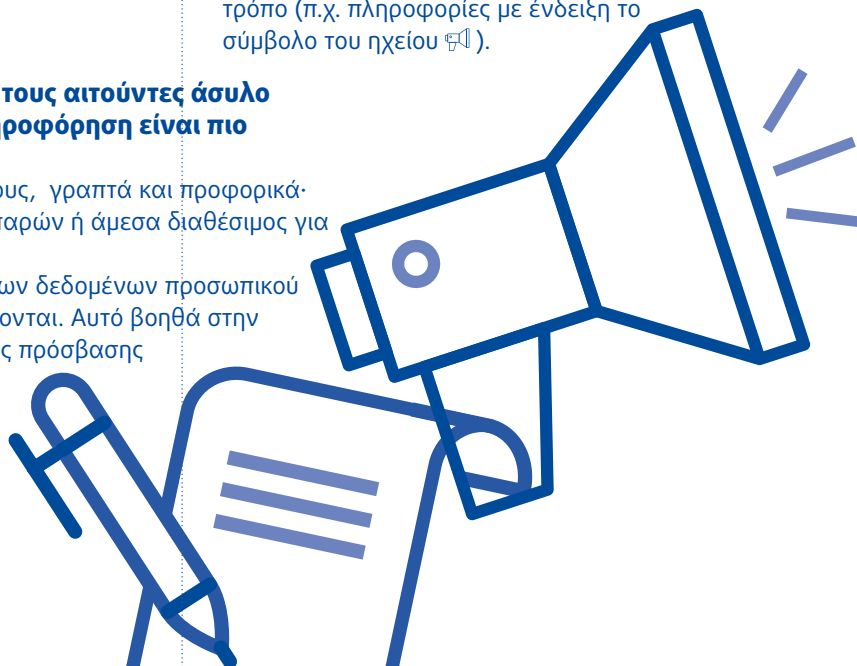
Οι πληροφορίες πρέπει:

- να παρέχονται κατά τη λήψη των δακτυλικών αποτυπωμάτων·
- να είναι συνοπτικές, να χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, να είναι κατανοητές και σε εύκολα προσβάσιμη μορφή·
- να είναι γραμμένες σε σαφή και απλή γλώσσα, προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ευάλωτων ατόμων, όπως είναι τα παιδιά·
- να παρέχονται, εφόσον είναι απαραίτητο, προφορικά·
- να παρέχονται σε μια γλώσσα που το άτομο καταλαβαίνει.

Πηγή: Κανονισμός Eurodac (ΕΕ) αριθ. 603/2013 (άρθρο 29), Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 (άρθρο 12).

Τι μπορείτε να κάνετε;

- Να έχετε διαθέσιμο στις απαραίτητες γλώσσες το τυποποιημένο φυλλάδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη διαδικασία του Δουβλίνου.
- Να καταρτίζετε εύληπτο υλικό (π.χ. φυλλάδια, βίντεο, αφίσες).
- Να έχετε τις πληροφορίες διαθέσιμες ηλεκτρονικά και ιδιαίτερα ορατές στην ιστοσελίδα του υπευθύνου επεξεργασίας.
- Να επαναλαμβάνετε τις πληροφορίες, παραδείγματος χάρη μέσω ομαδικών συνεδριών ενημέρωσης.
- Να παρέχετε βασικές πληροφορίες προφορικά με απλό τρόπο (π.χ. πληροφορίες με ένδειξη το σύμβολο του ηχείου 🗣️).

Ποιες πληροφορίες να παρέχετε;

Γραπτές πληροφορίες

Προφορικές πληροφορίες

Το δίκαιο της ΕΕ απαιτεί την παροχή των ακόλουθων πληροφοριών:

Εξηγείτε ότι είναι υποχρεωτικό να δίνονται δακτυλικά αποτυπώματα

από κάθε αιτούντα άσυλο και μετανάστη άνω των 14 ετών. Αυτά καταχωρίζονται σε βάση δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων της ΕΕ (Eurodac).

Εξηγείτε τι αποθηκεύεται

Δέκα ψηφιακά δακτυλικά αποτυπώματα, το φύλο, η χώρα που λαμβάνει τα δακτυλικά αποτυπώματα, ο τόπος και η ημερομηνία της αίτησης ασύλου (κατά περίπτωση). Δεν αποθηκεύονται άλλα προσωπικά δεδομένα. Σε περίπτωση που συλλέγονται περισσότερα προσωπικά δεδομένα από τις αρχές, για εθνικούς σκοπούς, π.χ. το όνομα ή η ηλικία, οι μετανάστες θα πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με τη σημασία της παροχής σωστών στοιχείων.

Ενημερώνετε ότι τα δακτυλικά αποτυπώματα φυλάσσονται για 10 χρόνια

(αν πρόκειται για αιτούντα άσυλο) ή για 18 μήνες (αν πρόκειται για παράτυπο μετανάστη). Μετά το διάστημα αυτό, τα δεδομένα διαγράφονται αυτόματα από το Eurodac.

Αναφέρετε ότι οι αρμόδιες αρχές ασύλου και μετανάστευσης μπορούν να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα.

Εξηγείτε γιατί συλλέγονται τα δακτυλικά αποτυπώματα

Για παράδειγμα: «Λαμβάνουμε τα δακτυλικά σας αποτυπώματα για να δούμε ποια χώρα της ΕΕ είναι αρμόδια να αποφασίσει εάν έχετε το δικαίωμα να παραμείνετε ή όχι. Εάν μετακομίσετε σε άλλη χώρα της ΕΕ χωρίς άδεια, υπάρχει κίνδυνος να σας στείλουν πίσω στη χώρα στην οποία έγινε η καταχώρισή σας για πρώτη φορά».

Αναφέρετε ότι η αστυνομία και ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Europol) μπορούν να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα υπό αυστηρούς όρους.

Αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διερεύνηση τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών ποινικών αδικημάτων. Η χώρα προέλευσης δεν μπορεί να έχει πρόσβαση στα δεδομένα.

Παρέχετε πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων προκειμένου:

— να έχουν πρόσβαση και να λαμβάνουν αντίγραφο των δεδομένων τους, καθώς και να τα διορθώνουν και να τα διαγράφουν, εάν υπάρχουν λάθη.

— Ενημερώνετε σχετικά με τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται:

με ποιον μπορούν να επικοινωνούν, πώς και σε πόσο διάστημα θα λάβουν απάντηση. Αρμόδιος είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων·

— να υποβάλλουν καταγγελία.

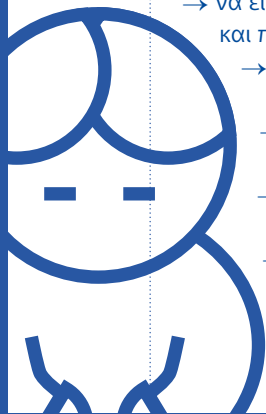
— Ενημερώνετε σχετικά με τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται:

για τον σκοπό αυτό, παρέχετε τα στοιχεία επικοινωνίας της εθνικής εποπτικής αρχής προστασίας δεδομένων, η οποία είναι αρμόδια για την προστασία των δεδομένων.

Παιδιά

Τα παιδιά βρίσκονται σε ιδιαίτερα ευάλωτη θέση και χρειάζονται ιδιαίτερη προσοχή. Για τους σκοπούς του Eurodac, νόμιμη είναι μόνο η συλλογή δακτυλικών αποτυπωμάτων παιδιών ηλικίας 14 ετών και άνω. Τα παιδιά έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους ενήλικες στα προσωπικά τους δεδομένα. Οι κάτω των 18 ετών έχουν το δικαίωμα να ενημερώνονται με τρόπο που αρμόζει στην ηλικία τους. Θα πρέπει:

- να είστε χαμογελαστοί, φιλικοί, ευγενικοί, συμπονετικοί και προσεκτικοί·
- να προσαρμόζετε τη στάση και τη γλώσσα σας στην ηλικία των παιδιών·
- να μιλάτε αρκετά καθαρά ώστε τα παιδιά να μπορούν να σας ακούσουν σωστά·
- να χρησιμοποιείτε οπτικά βοηθήματα όπως βίντεο ή κατάλληλα φυλλάδια για τα παιδιά·
- να ελέγχετε αν τα παιδιά έχουν καταλάβει τις πληροφορίες που δώσατε·
- να μεριμνάτε ώστε το παιδί να συνοδεύεται από τον γονέα, τον κηδεμόνα και/ή από ένα άτομο εμπιστοσύνης.

Αδυναμία και άρνηση λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων

Οι αιτούντες άσυλο και οι μετανάστες με σωματικές δυσλειτουργίες ενδέχεται να μην είναι σε θέση να δώσουν τα δακτυλικά τους αποτυπώματα. Άλλοι μπορεί να αρνηθούν να τα δώσουν. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τη λήψη των δακτυλικών τους αποτυπωμάτων, η διαρκής ενημέρωση και η αποτελεσματική παροχή συμβουλών μπορούν να μειώσουν τον κίνδυνο προσφυγής σε καταναγκαστικά μέτρα. Στο πλαίσιο αυτό δείτε: [FRA — Οι συνέπειες για τα θεμελιώδη δικαιώματα που ενέχει η υποχρέωση δακτυλοσκόπησης για το Eurodac](#).

Πηγές

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για την ίδρυση του Eurodac (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 1) (κανονισμός Eurodac).
- Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και για την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 71) (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων).
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 118/2014 της Επιτροπής, της 30ής Ιανουαρίου 2014, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1560/2003 για τα μέτρα εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003 του Συμβουλίου για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας (ΕΕ L 39 της 8.2.2014, σ. 1), παραρτήματα Χ έως XII. (Φυλλάδια της Επιτροπής για το Eurodac).
- FRA-EDPS-CoE-ECtHR (2018), Εγχειρίδιο για τον ευρωπαϊκό νόμο για την προστασία των δεδομένων, έκδοση 2018.
- FRA (2015), Οι συνέπειες για τα θεμελιώδη δικαιώματα που ενέχει η υποχρέωση δακτυλοσκόπησης για το Eurodac.
- Υπηρεσιακό έγγραφο εργασίας της Επιτροπής για την εφαρμογή του Κανονισμού Eurodac όσον αφορά την υποχρέωση λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων, SWD(2015) 150 τελικό, Βρυξέλλες, 27.5.2015.

FRA – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
fra.europa.eu

 [facebook.com/fundamentalrights](https://www.facebook.com/fundamentalrights)
 twitter.com/EURightsAgency
 [linkedin.com/company/eu-fundamental-rights-agency](https://www.linkedin.com/company/eu-fundamental-rights-agency)

© Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2021
Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2021

Printed by Imprimerie Bietlot in Belgium

Print ISBN 978-92-9461-394-3 doi:10.2811/315270 TK-03-19-638-EL-C
PDF ISBN 978-92-9461-379-0 doi:10.2811/114717 TK-03-19-638-EL-N

Ορισμένα στοιχεία εικονιδίων προέρχονται από: © iStock.com/Marvid · © iStock.com/vasabii · © iStock.com/da-vooda

Το παρόν έγγραφο μεταφράστηκε στα αγγλικά (Right to information — Guide for authorities when taking fingerprints for Eurodac) από τις εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων. Ο FRA δεν φέρει ευθύνη για τη μετάφραση αυτή.

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης